

Höns-gummans wisa, som hon söng
för sig sjelf i hönshuse, på
herregålen, när...

Carelius, Olaus Petri,

1700-1829 81 Cg Br. 1774

1774

Carelius, O

W. a

Höns gummans

59

Vitt. 4
Hv. 10

(Bij)

1700-1820

1774

W i s a ,

Som

Hon söng för sig sjelf i höns huse, på
Herregålen, när sista kalase war.

Haner och Höner och Kycklingar
små, Spring glättuga nu, ic.

Med

Fortsättning,

Alldrig jag tänkte få lefwa den
dag, då så skulle gå, ic.

Sjungas som: När som ifrån Horizonten war, ic.

Börseborg, tryckte hos Sam. Norberg, 1798.

1840

Received of the Treasurer of the
City of New York

the sum of One Hundred Dollars
for the year 1840

for the City of New York

George W. Tamm
Treasurer

I.

Saner å Höner å Kycklingar små, Spring
glättuga nu, Qwad, mina Pullor och
Duppår, hå hå, Sjung kuckuliku Låt se,
Hwar en hoppar I kring sina koppår Å nåb-
bena doppår. Jag orkar illa gå, Sitter
gammal å grå; Men qwäder ändå.

2. Fyra tjog år, å så nitton dårtill Å min
ålder i dag. Folke må tro måg så mycke di
wil, Men aldrig wet jag, Min hog warit båt-
ter Förnögdor å lättor, Bå dagar å nätter,
An han ha warit nu På sey år eller sju, För
nån Herre å Fru.

3. Fem stora Herrskap, på Herr'gålen wår,
Allt efter hwaran, Mins jag så wål, som då
wari i går? Å dershöre kan Min åldriga tunga
Om Herrskaper sjunga, Bå gamla och unga:
Den, som ha wari må, Må ju weta hur då
å, War man säker på då.

4. Urs å gammal wa jag, då Fröken for
bort, Då hörd jag di sa, hur hon ha hus-
hålla, runt eller tort, Då wa som då wa?
Men bort wil hon resa Te den, som kan
låsa Bakfram i katchesa. Lika hwa di sa, Rog
ha Fröken wari bra; Men di nara'na sta.

5. Sen wa en Herre på gålen, jag mins
Han wa wåldug med art; Yppare Husbonde
nåplå

nåpliga fins Men han dödde så snart; Å
Fruen, som wardt Enka, Fick förja och tänka,
Hwa hon skulle skänka Te dem, som må magt
Uppå gälen hade akt Å om ågorna waft.

6. Bästa, som Fruen i sit hus hade qwar, Wa
endaste Son, Fyra års Herre, som miste
sin Far; Men mins, Han wa mon Om åkrar
å ångar Å flittiga Drängar, Om ågor å pens
gar: Han föga war stor, När Han fölgde
sin Mor Å kring ågorna for.

7. Gransämja, hemfred å styre på sit hus
hölt Han, som en kar. Fruen, som Han fick,
wa et dygdenes ljus, En Fröken så rar, Så
from å gudfruktig, Så sedig och tuktig, I
hushålle duktig, Att af detta Par Å äminel
se qwar Alla werldenes dar.

8. Arfwingar fingo Den Herre å Fru, Jag
mins inte grant; Som jag kan tycka, så wo
ro de sju? Jo, jo, då wa sant: Ty fyra de
sista Små Herrar, jag wiste, Att Herrskape
miste; Den älte war qwar, Å så Fröknar
et par, Må Moder å Far.

9. Herrskape sjelfwa, de lesde så kort; Jag
mins hur wi gret, När som wår Nådiga Fru
dödde bort: Den sorgen wa het Å swår för
of alla, som bitraste galla, Wi gick här å
walla, Bå nätter å dar, Å den ömaste war
Wår bedröfwade Far.

10. Fyra, så när som et sjerdedels år Han les
de derpå, Men; tamkatten! när Han stod på
bår, Hur de glunkade då Di sa: wi så wår
re Bå större å smårre; Wi miste en Herre,
Som

Som wille å fick Hålla ordning å skick. Gissa
på hur å gick.

11. Sonen tog hushålle först uti aft, Men
sen for Han ut; Reste, må Junkrar å dräng-
gar, på jagt, Hade kulor å frut. Men trolle
då frute, Di höllts må der ute! Då wålde,
på slute, Åt råfwarne log Åt då skotte, som
tog, Då wår Husbonde dog.

12. Endaste Systren wa frommer å go,
Som årjde sin Broor, Åt Hennes Herre, på
lofwen å tro, Som Han henne swor, Fick
styra å ställa, Så de bleswo sälla, Som ha
wari snälla; Å sen ha då gått, Bå må stort
å må smått, Såsom Han ha förmått.

13. Nog wa då mer ån halstannat tjog år, Sen
Herrskapet här Rådande woro på Herrgålen wår,
Må mycke beswär Nu å di döda Från omsorg
å möda, Wår ögon å röda: Ty jammaer å gråt
Wa wår dageliga låt Hela tiden bort åt.

14. Men huru wål ha Den Högste förfett
Wår Herrgål igen Må både Herre å Fru Han
ha gett, Så jag aldrig wet ån, Sen jag börja
lära Ta maten å bära Te Pullorna lära,
Då, låti så wål, För bå Junkrar å Hål (*),
Bå te kropp å te själ.

15. Herrskape låser å siunger å ber, Då mär-
ker wål jag; Unge små Herrarne lära ju mer
Hwar endaste dag. Aldri ska höras Nån orätt
så göras, Ell någon ska töras, Te peka såj fram
Å bju te någon skam, Munser ell Madam.

16. HEr

*) Ordet Håle, är Prowincielt, och betyder en ung Bonde-
Dräng.

16. Herre Gud, signe De Dygdige Ewa,
För all ordning å tuft! Himlen beware De
Plantorna små, Deras hårliga frukt! Så
den må bli mogen, Te dygd redebogen, rått
rådig å trogen: Ty då blir då godt De få
del i den lott, Som jag ha nu fått.

17. Solen å månen å stjernorna ge Sin
herliga glans! Djuren på markene nöje bete
Må lek uti dans! Hela jolen hoppa, Å mu-
stiga droppar Gör lustiga kroppar. Flaka,
quick å ung, Kan du bättre; så sjung: Jag
å gammal å tung.

Fortfättning

af
föregående

W i s a.

I.

Aldrig jag tänkte så lefwa den dag, Då
så skulle gå Knappt någon aftade Ordning å
Lag; Hwar en wille rå. Å Gård-Swenner
dyra, I twedragt å yra, Ble styfwa at styra.
Sjelf Herren god å mild Må ställa hur han
wil, Det dock illa gick til.

2. Ledsen då, husbonden gaf all ting god
dag, Det mins fuller jag; Sade: så fölg då
hwar en sit behag, Hur det tager lag. Men
huru di maka, Gafs styret tilbaka Ut Hus-
bond,

bond, at waka, *Ä* hade nog gått bra, Om då
gått, som han sa; Men då gick, som då wa.

3. Aldrig jag glömmet en Tisdags om qwäll;
Hur illa bar tål: Rugotter satt hwar en Tupp
på sit gjäll, *Ä* mädde ej wäl. Jag sade: waf-
månte! Någ ondt wi of wänte, Det slår inte
flänte. Jo menna, hwad det drog: *Äck!* wär
Husbonde dog, *Ä* det wa ju alt nog.

4. Borta wa den, som tog gälen om hand,
S främmande Land. Lärar här sluto, med hjert-
suckar bland, På land å i strand. *Äck!* alt likt
en öken; *Wi* ryste för höken, När Fru Mor
å Fröken, Ja, hela gårdens Kos, Från of
reste sin kos. Sorg och saknad derhos!

5. Trohet å sänja fans knapt mer igen:
Ey agget det brann, Dräng emot Fogde å
Fogde mot den, Hwar Man emot Man. De
betos å trätte, *Sig* inbördes frätte, Hwar
andra ej sätte. Den, som då tömmen fick, Kör-
de på utan skick, *Hej!* så långt, som då gick.

6. Hem kommer Herren (å säll ware Han!)
Han gården tar an. Ställer i ordning ore-
dan Han sann, Det bästa han kan. Folket
sig brydde, *Alt* illa uttydde, De honom ej lyde-
de: *Ey* alla wille rå, men *äck!* gifva bara på,
Huru kunde det gå!

7. Erällen i bergen de sågo derpå; De lo-
go i mjugg, Bläste på elden, Hwart et ur sin
wra, *Ä* wakte för glugg. *Ä* än deltes pen-
gar, *Än* owett å slängar, Bland Herrgålens
drängar. Den striden håldes fast, Om et hus-
bonde kast, Men si! kädjan hon brast.

8. Högt

8. Högst talte Husbond til Folket en dag:
Er slikt lyda Lag? En ska bli rådande, I el-
ler Jag; Det tog och et tag : : : Ty för
detta öga Straxt föllo til föga Båd låga och hö-
ga. De krupo i en rora, Gjorde ed deruppå,
At nu Herren ska rå.

9. Allt går nu stickligt, som höfves det gå,
War man säker derpå. Sysslorna drift å nytt
lif börja så Bland stora å små. Kom se man
hur samsa, Kan Pullorna främja, Å ofällen,
tämja. Se! hur Rossfoglen flyr, Så fort som
dagen greyr: Ty en Husbonde styr.

10. Alla gårdsågor Han noga fringsar, I
sigte dem tar; Å för ofredande, nätter å dar,
Han ställer försvar. Se! hur han stråfvar,
Med Swensk-manna nåfvar, De örnar och
råfvar, At drifwa herifrå, Som torde lura
på, Mina Kyeckingar så.

11. Knappt maken Herre, at dygder ha fått,
Om gården har rådt, Hyllar ej mer det, som
stort är, än smått; Men alla gör godt. Den ar-
mod wil öda, Å hungeren döda, Som far ger
han söda Han gifwer mig och stat, Så, at hön-
sen få mat; Si! så wäl wil han ha't.

12. Signe den Högst, som magtena har,
Wår Husbond å Far! Göre Des lefnad lycksä-
lig å klar, Mång tusen tiog dar! Des Sy-
skon å Moder, Samt Frua så goder Få ock
årestoder! Nu har jag lefwat nog : : Tänk at
döds, klockan slog Å wår Høns. Gumma
dog.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

